

Саморегулювання за своїм змістом є інститутом, тобто передбачає встановлення правил, які покликані регулювати господарську діяльність, та механізмів, як спрямовуються на забезпечення дотримання цих же правил.

Отже, біржове саморегулювання встановлюється через загальне (вільний ринок) і інституційне (у формі СРО або бірж) право ринку. Реалізуються саморегулювальні принципи через створення учасниками ринку спеціальних структур – саморегулювальних організацій - і делегування їм частини повноважень.

УДК 330.35.011

СОКОЛЬСЬКА Т.В., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СКЛАДОВІ РОСТУ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Інтерес до росту та сталого розвитку аграрного виробництва протягом останніх років помітно зріс, що обумовлено можливостями використання його потенціалу та продовольчою кризою у світі.

Нині пріоритетність розвитку аграрного виробництва не викликає сумніву, оскільки воно є економічною базою розвитку вітчизняного АПК та важливою складовою продовольчої безпеки країни, забезпечуючи населення продуктами харчування, згідно встановлених науково-обґрунтованих норм. Проте незважаючи на те, що Україна має сприятливі ґрунтово-кліматичні умови, найкращі у світі чорноземи, вигідне географічне розташування, мотивованих до праці селян, споживання основних продуктів харчування не відповідає нормам. Наприклад споживання м'яса становить 58 % від потреби, молока та молочних продуктів – 54 %, овочів 84 та яєць 94%, при цьому за статистичними даними населення на продукти харчування витрачає близько 51% своїх доходів.

На сьогодні відомі причини такої ситуації, зокрема застаріла матеріалотехнічна база (забезпеченість сільськогосподарськими машинами складає 50-60%, до того ж 80% з яких потребує капітального ремонту), суттєва обмеженість впровадження інноваційних технологій у практику аграрного виробництва, дефіцит оборотних коштів (у рослинництві 40-60 млрд грн. та у тваринництві 40-45 млрд грн.), низький рівень аграрних інвестицій (у 2011 році 1,9% від загальних іноземних інвестицій в Україні), але про них багато говорять, а донині не відпрацьовано науково обґрунтованого механізму сталого розвитку, спрямованого на подолання цих негативних явищ через узгоджене формування та функціонування їх економічної, соціальної та екологічної складових на основі використання природних, трудових, виробничих, фінансових та інших видів ресурсів.

Сталий розвиток має на меті задовольнити потреби нинішнього покоління і не ставити під загрозу можливість майбутніх поколінь шляхом узгодженого розвитку навколишнього природного середовища, економічних і соціальних процесів. Системне збалансування цих трьох складових а також

інституціонального забезпечення є складним завданням вирішення якого має взяти на себе держава.

Отже, сталий розвиток агровиробництва це об'єктивна необхідність зумовлена часом і соціально-економічним розвитком суспільства.

УДК 338.43.01/02.075.8

СТЕПАСЮК Л.М., канд. екон. наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ludastep1971@mail.ru

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Україна за природно-ресурсним потенціалом займає провідне місце у світі. Однак, цей потенціал використовується неефективно, а агропромисловий комплекс за рівнем розвитку відстає від передових країн світу. Основні проблеми у розвитку сільського господарства – це забезпечення виробництва конкурентоспроможної продукції та її відповідності міжнародним стандартам якості й безпеки; підвищення рівня технічного забезпечення аграрних підприємств на основі інвестиційно-інноваційної діяльності; впровадження ресурсозберігаючих та екологічно безпечних технологій, що сприятиме зростанню економічної ефективності сільськогосподарського виробництва до рівня розвинутих країн світу.

Важливо також розвивати інноваційні технології, зокрема отримання біопалива, що ґрунтуються на використанні сільськогосподарської сировини, яка не створює конкуренції виробництву продовольства. При цьому можна використовувати відходи сільськогосподарського виробництва і побічну продукцію продовольчих виробництв. За рахунок перероблення біомаси, яка зараз є важливим джерелом альтернативної енергії, Україна, за висновками експертів, може на 30-40% скоротити споживання природного газу. Так, у Данії біомаса на 52% заміняє вугілля і мазут, у Швеції 50% енергосистеми працює на торфі і біомасі. Враховуючи важливість галузі для соціально-економічного розвитку країни необхідно значну увагу приділити формуванню механізмів державної підтримки сільськогосподарських виробників, а також відродженню соціальної сфери сільських територій.

За роки незалежності в Україні неврегульованою залишається проблема власності на землю, яка є основою земельних і системи аграрних відносин, теоретичним базисом, а за визначенням окремих економістів – фундаментом аграрного устрою, його соціальною структурою і, відповідно, матеріальною передумовою ефективного виробництва, задоволення інтересів селянства. При збереженні невизначеності щодо ринку землі не можна розраховувати на високі результати навіть при значному посиленні фінансової державної підтримки аграрної галузі.

Отже, основним завданням сільського господарства є забезпечення